

רע"פ 2208/16 - יוסף גוהר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2208/16

לפני:
המבקש:
כבוד השופט ח' מלצר
יוסף גוהר

נגד

המשיבה:
מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה (כב' השופטת ר' בש) ב-עפ"ת
59233-05-15, מתאריך 21.02.2016

בשם המבקש: עו"ד דרויש מוחמד

בשם המשיבה: עו"ד מירי קולומבוס

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ר' בש) ב-עפ"ת 59233-05-15, בגדרו נדחה ערעור שהגיש המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (כב' השופט א' קפלון) ב-פל"א 1333-09-14, מתאריך 14.04.2015.

2. בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הוגשה גם בקשה לעיכוב ביצוע של עונש המאסר שהושת על המבקש. בהקשר זה הוריתי כי עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש יעוכב עד למתן החלטה אחרת וביקשתי מהמשיבה כי תגיש את תגובתה לבקשה.

אביא עתה את הנתונים הרלבנטיים להכרעה במכלול.

עמוד 1

3. בית משפט השלום הנכבד הרשיע את המבקש, על פי הודאתו, בנהיגה ללא רישיון נהיגה (עבירה לפי סעיפים 10(א) ו-38(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה)) ונהיגה ללא ביטוח בר תוקף (עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970), לאחר שנתפס נוהג בהיותו בלתי מורשה לנהיגה, בסמוך לכפר פורדיס.

4. טרם שגזר את עונשו, בית משפט השלום הנכבד שלח את המבקש לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר מבחן בעניינו. בהתחשב בנסיבות חייו הקשות של המבקש - שירות המבחן המליץ להאריך את עונש המאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו, וכן להתחשב במצבו הכלכלי הרעוע של המבקש במידה ויושת עליו קנס כספי.

5. בית משפט השלום הנכבד החליט שלא לקבל את המלצות שירות המבחן ביחס למאסר, ובגזר דינו השית על המבקש את העונשים הבאים: שני חודשי מאסר לריצוי בפועל, והפעלתו בחופף של עונה מאסר מותנה בן 7 חודשים (כך שעל המבקש לרצות בסך הכל 7 חודשי מאסר בפועל), 5 חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים, לבל יעבור המבקש עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה בזמן פסילה; 24 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, ו-7 חודשי פסילה על תנאי, למשך 3 שנים, לבל יעבור המבקש עבירה בה הורשע או כל עבירה המפורטת בתוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה.

6. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי הנכבד על חומרת העונש שהושת עליו. בערעורו המבקש טען כי בית משפט השלום הנכבד שגה משלא אימץ את המלצת שירות המבחן ביחס לכליאתו, והשית עליו עונש מאסר לריצוי בפועל. המבקש הוסיף וטען כי העונש שהושת עליו חורג לחומרה ממדיניות הענישה הראויה, וכי בית משפט השלום הנכבד לא נתן את המשקל הראוי לנסיבותיו האישיות הקשות. בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את ערעורו של המבקש בקובעו כדלקמן:

"בית משפט קמא התחשב בגזר הדין בתמונה המצטיירת מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער [המבקש-ח"מ], בכך שהחליט בדבר חפיפת עונש המאסר על תנאי המופעל לעונש המאסר בפועל שהושת על המערער. די היה באי הפעלת עונש המאסר המותנה, במצטבר, לעונש המאסר בפועל, כדי ללכת כברת דרך לקראת המערער ולבטא התחשבות ניכרת בנסיבותיו האישיות של המערער, כמו גם בהודאתו בעובדות כתב האישום" (בעמ' 7 לפסק הדין).

מכאן הבקשה שלפני.

טענות הצדדים בבקשה לרשות ערעור

7. במסגרת בקשתו למתן רשות ערעור המבקש טען כי עניינו מעורר, לטענתו, שאלה משפטית עקרונית באשר למדיניות הענישה הכללית בעבירות בהן הורשע ולהתגבשותה של ענישה "תעריפית", אשר סותרת, לטענתו, את עקרון הענישה האינדיבידואלית. עוד נטען, כי הערכאות הקודמות שגו משלא נתנו את המשקל הראוי לנסיבותיו האישיות

המיוחדות של המבקש ולהמלצת שירות המבחן בעניינו.

8. בתגובתה, המשיבה טענה כי הבקשה איננה עומדת בקריטריונים, אשר הוטו לצורך מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", בשים לב לכך שעניינה של הבקשה הוא בחומרת העונש שהושת על המבקש, וזה איננו חורג, לשיטתה של המשיבה, ממדיניות הענישה הראויה במקרים כגון דא.

דין והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה ובחומר שצורף לה, ובתגובת המשיבה לבקשה הנני סבור כי דין הבקשה - להידחות. אנמק בקצרה מסקנתי זו להלן.

10. הלכה היא כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מד' אמותיהם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.07.2013); רע"פ 8531/15 עליה נ' מדינת ישראל (14.12.2015) (להלן: עניין עליה)).

11. זאת ועוד - הבקשה שלפני נסובה, כל כולה, בחומרת העונש, אשר הושת על המבקש. בהקשר זה, נקבע כי, ככלל, לא תינתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים מיוחדים בהם מתגלה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (עניין עליה; רע"פ 3929/09 דהן נ' מדינת ישראל (16.08.2009); רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.6.2014)). בענייננו, העונש שנגזר על המבקש - איננו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה והמקובלת במקרים כגון אלה (ראו למשל: רע"פ 1756/16 ימיני נ' מדינת ישראל (16.3.2016)). עוד ראוי לציין, כי העבירות שיוחסו למבקש בכתב האישום הנוכחי, מצטרפות להרשעותיו הקודמות בעבירות תעבורה (אשר שתיים עניינן מהן בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה), ולמאסר מותנה בן 7 חודשים, שלא הרתיע אותו מלחזור ולבצע עבירות נוספות.

די בטעמים אלו, כשלעצמם, כדי לדחות את הבקשה שלפני.

12. למעלה מן הצורך, אוסיף ואציין כי גם לגופם של דברים דינה של הבקשה - להידחות. טענתו של המבקש בדבר מדיניות ענישה "תערפית" ואוטומטית בעניינו - אין בה ממש. עיון בגזר הדין ובפסק הדין שבערעור מעלה כי הן בית משפט השלום הנכבד והן בית המשפט המחוזי שקלו את עניינו הפרטני של המבקש, לרבות עברו התעבורתי המכביד, נסיבותיו האישיות המיוחדות והמלצת שירות המבחן בעניינו - וחזקה כי אלו הובאו בחשבון במסגרת גזר הדין ופסק הדין בערעור (ואכן קנס לא הושת עליו בהתאם להמלצת שירות המבחן).

13. זאת ועוד - אחרת: לא מצאתי פגם בכך שהערכאות דלמטא לא אימצו את המלצת שירות המבחן בעניינו של המבקש במלואה, ואסביר: תסקיר שירות המבחן משמש ככלי עזר חשוב בידי בית המשפט ומסייע לו לעמוד על נסיבותיו האישיות של הנאשם ועל סיכויי שיקומו. עם זאת, בפסיקה נקבע כי תסקיר שירות המבחן איננו מחייב את בית המשפט, אשר בוחן מגוון שיקולים רחב יותר מאלו אותם בוחן שירות המבחן (ראו: ע"פ 1170/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסיקה 18 (11.1.2016); רע"פ 8344/15 מחאמיד נ' מדינת ישראל, בפסיקה 7 (8.12.2015)).

14. נוכח כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי המקרה שלפני איננו מצדיק מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". משכך - בקשת רשות הערעור נדחית.

15. עיכוב ביצוע העונש עליו הוריתי בהחלטתי מתאריך 17.03.2016 - מבוטל איפוא. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו - בתאריך 05.06.2016 עד לשעה 10:00, בבימ"ר קישון, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ט' באייר התשע"ו (17.5.2016).

שׁוֹפֵט